

Schriftelijke vragen aan het college van burgemeester en wethouders van de raadsleden Annemieke Strijers en Jeffrey van Haaster (D66) inzake protesten bij de abortuskliniek (7 oktober 2013)

In onze samenleving hechten wij zeer aan de diverse vrijheden. Zo is de vrijheid van meningsuiting een zeer belangrijke waarde in onze samenleving. Het is de vrijheid van burgers om hun overtuigingen kenbaar te maken. Een andere kernwaarde is de vrijheid voor het individu om zijn leven vorm te geven, zelfbeschikking. Hieronder valt ook het in gewetensvrijheid betreden van een abortuskliniek. Het streven is om deze vrijheden met elkaar in evenwicht te brengen en te houden.

Op 12 september jl. heeft een inspreker in de commissie Leefbaarheid en Bereikbaarheid laten weten dat bij de abortuskliniek aan de Lammenschansweg veelvuldig gedemonstreerd wordt. Uit contact met deze abortuskliniek blijkt dat de cliënten van de kliniek daar inderdaad last van ervaren. De demonstranten van de groep 'Schreeuw voor Leven' staan vlak voor de deur en overhandigen echo's en plastic foetussen aan de cliënten van de kliniek, die zich hierdoor geïntimideerd voelen. Ook wordt er elk jaar een 'avondwake' bij de kliniek georganiseerd.

Onder verwijzing naar artikel 45 van het Reglement van Orde voor de gemeenteraad wil D66 de volgende vragen aan het college van burgemeester en wethouders stellen:

1. Klopt het dat het college een vergunning heeft verstrekt voor deze demonstraties? Zo ja, welke voorwaarden zijn verbonden aan deze vergunning?

Nee, voor de genoemde demonstraties is geen vergunning verstrekt. Voor demonstraties geldt geen vergunningsplicht. Wanneer een betoging of demonstratie wordt gehouden is de Wet Openbare manifestaties (WOM) van toepassing. Er is sprake van een openbare manifestatie wanneer er meerdere personen¹ zijn die in het openbaar een mening uiten en waarbij het uiten van deze mening centraal staat. Het recht om betogingen te organiseren of eraan deel te nemen is verankerd in artikel 6 en artikel 9 (lid 2) van de Grondwet. Het recht op vrijheid van meningsuiting is neergelegd in artikel 7 Grondwet.

Echter, voor een demonstratie op de openbare weg geldt dat wel kennisgeving hierover vereist is. Dit is opgenomen in artikel 2:3 APV. Het doel van deze kennisgeving is dat de burgemeester indien hier aanleiding toe is maatregelen kan treffen om de openbare orde te waarborgen, bijvoorbeeld door voorschriften te geven.

Het is bekend bij de gemeente en politie dat er jaarlijks een herdenkingsdemonstratie wordt georganiseerd in december welke altijd ter kennisgeving aan de politie wordt gestuurd. Ook heeft de groep "Schreeuw om Leven" bij de politie aangegeven dat ze meer demonstraties overdag willen organiseren. De politie is voor deze demonstraties, die tot en met mei 2013 maandelijks zijn georganiseerd, tijdig op de hoogte gesteld door de groep "Schreeuw om Leven".

Over mogelijke demonstraties die door de groep "Schreeuw om Leven" zijn georganiseerd na mei 2013, heeft de politie geen kennisgeving noch meldingen ontvangen.

2. Is het college bekend met de situatie dat bij deze demonstratie echo's en plastic foetussen worden uitgedeeld aan de cliënten van de kliniek? Zo ja, hoe beoordeelt u de klacht dat dit als choquerend en intimiderend wordt ervaren?

Het was niet bekend dat tijdens de demonstraties echo's en plastic foetussen worden uitgedeeld aan de cliënten van de kliniek. De politie is regelmatig aanwezig geweest bij demonstraties en heeft dit ook niet geconstateerd. Indien echo's en plastic foetussen zouden worden uitgedeeld is het voor te stellen dat dit voor cliënten van de kliniek als confronterend en choquerend kan worden ervaren.

---

¹ Een eenmansactie is geen demonstratie zoals bedoeld in de WOM.

3. Is naar uw oordeel de vrijheid van meningsuiting van de demonstranten in deze situatie in evenwicht met de gewetensvrijheid van de cliënten? Wat betekent dit voor de (handhaving van de) verleende vergunning?

De vrijheid van meningsuiting is een grondrecht voor zowel voor- als tegenstanders van abortus. Vanwege demonstraties in het verleden bij de abortuskliniek door voor- en tegenstanders is er een vakverdeling gemaakt. Deze vakverdeling houdt in dat voor- en tegenstanders van abortus een eigen vak krijgen toegewezen waarin zij gescheiden van elkaar mogen staan om te demonstreren, met als doel een ordelijk verloop van de demonstraties.

In het algemeen geldt dat de politie, wanneer ze op de hoogte gesteld is van een demonstratie, toezicht houdt. Verder heeft de politie aangegeven dat de georganiseerde demonstraties zonder problemen zijn verlopen.

4. Bent u bereid om met de kliniek en de demonstranten contact op te nemen om deze situatie in goed overleg op te lossen?

De vrijheid van meningsuiting en het recht om te demonstreren zijn basisrechten binnen de Nederlandse democratie. Door middel van bijvoorbeeld de vakverdeling is de ervaring dat demonstraties rustig zijn verlopen en de openbare orde gehandhaafd is. Waar nodig is er contact tussen de kliniek en de politie.

Er is contact geweest met CASA Leiden (abortuskliniek) die aangegeven heeft dat cliënten van de kliniek de demonstraties als hinderlijk ervaren.

Tot op heden is niet door de politie geconstateerd dat echo's en plastic foetussen worden uitgedeeld tijdens de demonstraties. De burgemeester is voornemens om in voorkomende gevallen in de toekomst een voorschrift te hanteren waarbij het niet wordt toegestaan om echo's en plastic foetussen aan individuele cliënten uit te delen, om op die manier cliënten in staat te stellen de kliniek rustig binnen te gaan.